

[Fornæs.]

opbygges i Menneskers Sind“, og længere nede: „en almindelig Udbredelse af Kultur og Opdragelse af Menneskeheden til Retfærdighed, Frihed og Fred er uundværlig for Menneskets Værdighed og udgør en hellig Pligt, som alle Nationer maa opfylde i en gensidig Hjælpsomheds Aand“, bliver ens Sind næsten præget af Højtid ved Tanken om, at de snart skulde kunne realiseres. Desværre er det endnu saaledes og vil vel være endnu en Tid, at skraber man Fernissen af Mennesket, kommer Barbaren frem. Den Kultur, som ligger oven paa, er desværre ganske tyndslidt, men ethvert Forsøg, som gøres paa at skabe Forstaaelse i Menneskenes Sind, er i højeste Grad paa-krævet, og alle disse Paragraffer gaar netop ud paa, at man ad Kulturens Vej skal forsøge at skabe Forstaaelse mellem Nationerne, saa de lærer at kende, hvorledes Befolkningerne lever i andre Lande, og lærer at kende Forudsætningerne for, hvorfor disse Lande f. Eks. kan følge Trang til Krig. Der findes endnu store Nationer i Europa, særlig en enkelt, som vi har meget lidt Kendskab til, men det kunde jo være, at man ved Udsendelse af en saadan Masseproduktion af Oplysninger, som den, der er Tale om her, i noget højere Grad kunde komme til at forstaa Psyken i visse Nationer og derved lære at forstaa Aarsagerne til en frygtelig Krig som den, vi lige har oplevet.

Jeg skal ikke udbrede mig om Enkeltheder i Forslaget, men paa mit Partis Vegne udtale, at vi med Glæde ser Overenskomsten ratificeret, saa at den hurtigst muligt kan blive ført ud i Livet, ogsaa ved Danmarks ringe Hjælp til Gavn for Befolkningerne paa Jorden. Selv om man maaske har Lov til at sige med lidt Skepsis, at det desværre kun er uhyre lidt, der kan naas, naas der dog altid lidt, naar vi lægger gode Kræfter i.

Jefsen Christensen: Det ærede Medlem Hr. Fornæs gav jo Udtryk for Tilslutning til det foreliggende Forslag om Ratifikation og gjorde det, med den sidste Krig i Minde, med en vis Skepsis. En saadan Skepsis kan vel alle føle Trang til at give Udtryk for med alt det i Minde, vi gennem Tiderne efter Krigen 1914—18 ratificerede af enhver Art, Voldgifts- og Forligstraktater, Ikke-Angrebspakt og meget andet, men jeg tror ogsaa, at hver eneste ny Krig paa ny vil belære Menneskene om, at Afgørelsen af Konfliktspørgsmaal mellem Stater og Nationer ad de Veje i stigende Grad vil føre til et absolut negativt Resultat, og en saadan

Underbinding, at alt, hvad der er af Fremadstræben ad de kulturelle Veje og ad de fredelige Baner med Hensyn til Nationernes Forhold til hinanden, Gang paa Gang maa trænge sig ovenpaa og gøre et nyt Forsøg. Jeg tror, at alene det, at man vel under den sidst afsluttede Krig i stigende Grad Verden over endelig har lært at foragte Begrebet en Soldaternation, der hidtil har været nævnt som et meget ærefuldt Begreb, er af ikke ringe Betydning med Hensyn til en fremadskridende Mulighed for, at man ad yderligere Veje kan søge at underbygge de Tilstande mellem Folk og Nationer, som det foreliggende Forslag tager Sigte paa at tilvejebringe. Er der noget, de sidste Aars Begivenheder har aflejret i mange unge Sind, er det Foragt for det Begreb, at det skal være herligt og stort at være en Soldaternation med Ekspansionslyst og Undertrykkelseslyst over for andre Nationer. Der har under den nylig afsluttede Krig, idet man jo nemlig gennem Krigsførelsen har delagtiggjort Civilbefolkningen i selve Krigen, inden for de forskellige Landes Grænser været en vis Fare for, at det modsatte kunde ske, en Forraaelse af Menneskenes Tankegang i Forbindelse med hele dette Problem. Ethvert Land vil gøre vel i inden for sine Grænser at have Opmærksomheden henvendt paa, at det ikke er ad de Veje og ved de Midler, man naar til en Forstaaelse hverken mellem Mennesker inden for selve Nationen eller i Nationernes Forhold til hinanden.

Jeg er paa en Maade meget tilfreds med Fremsættelsen af det foreliggende Forslag, og jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale det til hurtig og velvillig Behandling og Vedtagelse i det høje Ting, men samtidig med at Bestræbelserne udfoldes for at hidføre en stærkere Udveksling af Kulturgoder og Forsøg paa større Forstaaelse mellem Nationerne paa det kulturelle Livs Omraader, er der jo alligevel visse Enkeltheder, som man maaske i nogen Grad kan stille sig noget skeptisk over for, f. Eks. — paa Side 7 — denne Understregning af, hvor stor en Betydning en international Udveksling af Personer, der virker paa Undervisningens, Videnskabens og Kulturens Omraader vil kunne have paa de enkelte Nationer. Jeg er ikke saa sikker paa, at man fra dansk Side skal være alt for ivrig, for mine Erfaringer fra de senere Aar gaar ud paa, at hvor vi i god Tro har ment at skulle give den Slags Elementer dansk Statsborgerret, om jeg saa maa sige, i Utide for at udfylde en Mission i saa Henseende, har adskillige af dem vist sig at være det, de